

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3099/2017. (IV. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.773/2015/9. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Pf.I.20.207/2014/7/I. számú ítélete, valamint a Veszprémi Törvényszék 7.P.20.825/2013/20/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Nagy Judit Csilla, Dr. Nagy Judit Csilla Ügyvédi Iroda 1015 Budapest, Hattyú utca 14. VI. em.) útján, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.21.773/2015/9. számú ítélete, valamint a Győri Ítéltábla Pf.I.20.207/2014/7/I. számú ítélete, továbbá a Veszprémi Törvényszék 7.P.20.825/2013/20/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel a hivatkozott ítéletek az indítvány szerint sértik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, a II. cikkét, az V. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó egy 10 lakásos társasházban lakott, amelynek az udvara – a társasház egyik oldalán – a tulajdonostársak közös használatában áll. A társasház másik oldalán található kertrészletek az egyes tulajdonostársak kizárólagos használatában vannak. Az indítványozó 2011 novemberében a lakása konyhájában egy folyamatosan üzemelő (mozgásra bekapcsoló és felvételt készítő) kamerát szerelt fel, amely a közös udvart és az utcát figyelte. A felvételeket egy merevlemezen tárolta, amely több hónapnyi felvétel rögzítésére volt alkalmas. 2012 nyarán a lakás kert felőli oldalára is felszereltetett két további kamerát, amelyek az indítványozó kerthelyiségén kívül, az alapügy felperesének kertjére is ráláttak. Ezen felvételek készítéséhez azonban a felperes nem járult hozzá. Az indítványozó 2011-ben építésrendészeti eljárást kezdeményezett a felperessel szemben, mivel a felperes kertjében felépített kerti tetőt rendeltetésétől eltérően gépkocsi beállónak használta. 2012. május 8-án az indítványozó birtokvédelmi kérelmet is benyújtott a veszprémi jegyzőhöz, mivel állítása szerint az alapügy felperese 2012. május 7-én úgy parkolt a garázslejárója előtti területen, hogy az indítványozó nem tudott saját garázsából kiállni. A birtokvédelmi kérelemnek a jegyző részben helyt adott. Később a Veszprémi Járásbíróságon és a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon folytatódó birtokvédelmi eljárásban az indítványozó a különböző felvételeket bizonyítékként is felhasználta. Az alapügy felperese a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) előtt is eljárást kezdeményezett az elhelyezett kamerákról, amely eljárásban a NAIH arról tájékoztatta az alapügy felperesét, hogy kamerákat a saját tulajdonban álló helyiségekben csak úgy lehet elhelyezni, ha azok kizárólag a saját tulajdonban álló területet figyelik meg.
- [3] Az alapügy felperese ezt követően nyújtott be keresetet a Veszprémi Törvényszékhez annak megállapítását kérve, hogy az indítványozó megsértette a felperes magánlakáshoz fűződő jogát. Az indítványozó ellenkérelmében az állította, hogy a kamerarendszert vagyónvédelmi célból szerelte fel, illetve az illetéktelen behatolástól kívánta saját magát és családját megóvni – állította ugyanis, hogy az utóbbi időben a környéken számos lakásbetörés és garázdaság történt.
- [4] Az alapügy felperesének keresete alapján a Veszprémi Törvényszék megállapította, hogy az indítványozó a közös használatú ingatlanrészek folyamatos megfigyelésével, illetve a felperes személyéről, valamint a kizárólagos használatában álló ingatlanrészéről és ingóságairól készített képfelvétellel megsértette a felperes magánlakáshoz és képmáshoz fűződő személyiségi jogát. Mindezek alapján kötelezte az indítványozót a jogsértés abbahagyására és a felvételek 15 napon belül történő megsemmisítésére.

- [5] 1.2. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság (Győri Ítéltábla) az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az indítványozó fellebbezésében arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvénysértően kötelezte a felvételek megsemmisítésére, mivel olyan felvételeket is meg kellene semmisítenie, amelyek még folyamatban lévő eljárásokban bizonyítékként használhatóak fel, ezáltal az ítélet egyes eljárásokhoz kapcsolódó jogai érvényesítését is súlyosan korlátozza. Álláspontja szerint a kamerák felszerelésével egyetlen alkalommal sem okozott aránytalan sérelmet a felperesnek. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság bizonyos bizonyítási indítványát nem vette figyelembe. Fellebbezéséhez új bizonyítékokat is csatolt, valamint igazát tanúvallomásokkal kívánta alátámasztani.
- [6] A másodfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a bizonyítási indítvány teljesítését, azok ugyanis a per eldöntése szempontjából jelentőséggel nem bíró, a kamerák felszerelését megelőzően elhangzott felperesi állításokkal voltak összefüggőek. Megállapította továbbá a másodfokú bíróság, hogy az indítványozó saját területének megfigyelése során rögzített felvételek tárolásával szemben elsőbbséget élvez a felperes személyhez fűződő jogainak védelme. Ezzel összefüggésben rögzítésre került az is, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségességi-arányossági tesztet. A hozzájárulás hiányában történő kontroll nélküli felvételt készítés ugyanis a szükséges mértéket meghaladó mértékben korlátozza a szomszédok képmáshoz és a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyi jogát.
- [7] 1.3. Az indítványozó – a másodfokú bíróság helytelen értelmezésére való hivatkozással benyújtott – felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét hatályában fenntartotta.
- [8] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat rosszul mérlegelte és ítéletét helytelenül indokolta meg. Kifogásolta a bizonyítási indítványának elutasítását is. Nehezményezte továbbá, hogy a bíróságok nem vették figyelembe a saját és családja életének és testi épségének a védelmi célját.
- [9] A Kúria ítéletében megállapította, hogy a másodfokú bíróság helytállóan ítélte meg az ügy tényállását és a bizonyítékokat, valamint azt is, hogy az alapügy felperesének keresete nem valósította meg a joggal való visszaélést. Kiemelte azt is a Kúria, hogy önmagában az a tény, hogy az állandó bírósági gyakorlat nem tekinti jogsértőnek, ha valaki olyan bizonyítékot használ fel, amit nem jogszerűen szerzett meg, önmagában még nem jelent felhatalmazást az indítványozó számára a folyamatos jogsértésre.
- [10] 1.4. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, a II. cikkét, az V. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [11] Az indítványozó szerint a bíróság figyelmen kívül hagyta az eljárás és a döntés meghozatala során azokat a bizonyítékokat (pl. becsatolt okiratok) és bizonyítási indítványokat, amelyek alátámasztják, hogy az alapügy felperese több alkalommal is megsértette az indítványozó illetve családja életéhez és testi épségéhez való jogát. Emellett az indítványozó álláspontja szerint a Kúria hibásan alkalmazta az ügyében az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, és hibásan minősítette aránytalanoknak a felvételek készítését, mivel az az egyetlen lehetséges bizonyíték az indítványozó kezében igazának alátámasztására. Véleménye szerint az alapügy felperesének bizonyítani kellett volna, hogy az indítványozó a felvételeket más alkalommal is felhasználta. Emiatt álláspontja szerint a bíróság megsértette az Alaptörvény V. cikkében deklarált jogos védelemhez való jogát, valamint a VI. cikkében rögzített magánélethez való jogát. A fentiek alátámasztására megjegyezte továbbá az indítványozó, hogy a másodfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg a felvételek készítéséről, hogy azok folyamatosak és kontroll nélküliek voltak. Az indítványozó kifejtette továbbá, hogy sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, hogy az első és másodfokú bíróság az általa előterjesztett bizonyítási indítványokat és bizonyítékokat mellőzte, a Kúria pedig nem észlelte ezen szabálysértéseket.
- [12] 1.5. A Veszprémi Törvényszék az alkotmányjogi panasz megküldésével egyidejűleg arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az ügygel összefüggésben a Győri Ítéltábla kijelölése alapján, a Szombathelyi Törvényszék előtt perújítási eljárás van folyamatban.
- [13] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi pa-

nasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [14] 2.1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [15] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-ára alapozza, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [16] A Kúria ítélete ellen nincs helye fellebbezésnek, az indítvány tehát e tekintetben megfelel a törvényi feltételeknek.
- [17] Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztett elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt.
- [18] A panaszos az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő az indítványát.
- [19] 2.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, V. cikkének valamint VI. cikkének sérelmére, azonban ezen alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben nem terjesztett elő a saját maga alapjogsérelmét alátámasztó, alkotmányjogilag megalapozott indokolást – tekintettel arra, hogy indítványában csak a bírósági döntések által megállapított tényállást, következtetéseket támadta. Mindezek alapján az indítványozó kérelme az indítványban megjelölt alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatot követ ugyanis a tekintetben, hogy az indokolás hiánya az ügy érdemi elbírálásának akadályá {lásd például: a 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [20] 2.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának indokolásában elsősorban a Veszprémi Törvényszék, a Győri Ítéltábla és a Kúria ítéleteinek következtetéseivel és a bizonyítási indítványok, bizonyítékok mellőzésével nem értett egyet. Álláspontja szerint ugyanis a bíróságok indokolatlanul mellőzték az általa előterjesztett bizonyítékokat, és tévesen vontak le következtetéseket.
- [21] Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság ugyanis az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; legutóbb megerősítette: 3246/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben és az elfogadott nemzetközi emberi jogi egyezményekben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja {erről lásd például: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], legutóbb megerősítette: 3117/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [22] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a megállapított tényállást, a bizonyítékok mellőzését, és a bíróságok tényállás értékelését vonja kétségbe. Az Alkotmánybíróság előbbieken felidézett következetes álláspontja értelmében az ítélkező bíróság jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy saját maga dönthessen a tényállás megállapításáról, a bizonyítékok mérlegeléséről (és esetleges mellőzéséről) és jogi álláspontját szabadon alakíthassa ki. Az ügyben eljáró bíróság által elfogadott jogértelmezés ilyen felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védett jogot nem sért {lásd például: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55]; legutóbbról lásd: 3250/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [16]}.

[23] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. április 11.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1315/2016.

